

A Kúria a dr. Barcsa László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Hauser Tibor ügyvéd által képviselt alperes ellen felmentés jogellenességének megállapítása, jogkövetkezményei és elmaradt illetmény iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.283/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.897/2010/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Kúria a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.897/2010/6. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 2.M.283/2009/17. számú ítéletének a felperes 250.443 (kettőszázötvenezer-négyszáznegyvenhárom) forint felmentési időre járó átlagkereset és 744.792 (hétszáznegyvennégyezer-hétszázkilencvenkettő) forint végkielégítés-különbözet megfizetésére irányuló keresetét elutasító rendelkezését helybenhagyta, hatályon kívül helyezi, és e körben a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek a hatályban fenntartott rendelkezések vonatkozásában 20.000 (húszezer) forint és 5.400 (ötezer-négyszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget, míg e körben a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli. A hatályon kívül helyezett rendelkezések vonatkozásában a felek felülvizsgálati eljárási költségét fejenként 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa összegben, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét 59.700 (ötvenkilencezer-hétszáz) forint összegben állapítja meg.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a vezetői megbízás visszavonása munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását és annak jogkövetkezményeként egy évre járó vezetői pótléka megfizetését, az alperes felmentése jogellenességének megállapítását, jogkövetkezményként bruttó 262.574 forint átlagkeresettel számítva az ítélet jogerőre emelkedéséig járó elmaradt illetménye, 12 havi átlagkeresetnek megfelelő kárátalány, végkielégítés-különbözet és felmentési időre járó átlagkereset-különbözet, 3 havi illetménynek megfelelő jubileumi jutalom, szabadság pénzbeni megváltásaként távolléti díj megfizetését kérte. A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 2.M.283/2009/17. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperes javára 750.000 forint perköltség megfizetésére. A munkaügyi bíróság tényként megállapította, hogy a felperes határozatlan idejű, 1973. szeptember 1-jétől fennálló közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésekor jogutódlás folytán az alperesnél állt alkalmazásban. A 2005. január 1-jén kelt munkaköri leírása szerint gazdasági igazgató-helyettes volt az alperes

jogelődjénél, a M.G.SZ.-ben. M.V.K. Kt. határozattal döntött arról, hogy a M.G.SZ.-t, mint önálló költségvetési szervet megszünteti, az alapfeladatok jövőbeni ellátására az alperes szervezetében kerül sor 2007. augusztus 1-jei hatállyal. Az alperes 2007. augusztus 1-jén a felperes részére kinevezés-módosítást adott ki, amely szerint 2007. augusztus 1-jei hatállyal a kinevezése annyiban módosul, hogy munkahelye M.SZ.I.K., azaz az alperes. Egyebekben a kinevezés változatlan marad. Az alperes 2007. augusztus 9-ei keltezésű levélben értesítette a felperest arról, hogy a 118/2007. június 28. Kt. határozat alapján az intézmény megszűnése miatt a vezetői megbízása megszűnt. A 2007. szeptember 12-én kelt döntéssel pedig 2007. augusztus 1-jével visszavonta a felperes 79.992 forint összegű munkáltatói döntésen alapuló illetményrészét arra hivatkozással, hogy a G.SZ.-ben a gazdasági vezetői megbízatása 2007. július 31-ével megszűnt, az illetmény kiegészítést pedig vezetői megbízatásához kapcsolódóan kapta. A felperes közalkalmazotti jogviszonyát az alperes 2007. szeptember 25-én kelt felmentéssel 2008. április 30-ával a M.V.K.-nak Kt. határozatára hivatkozással létszámcsökkentés indokkal, a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontja alapján megszüntette. A képviselő-testületi határozat a tanulócsoporthoz számának csökkenése, a kötelező óraszámok emelkedése miatt, valamint az egyéb ellátandó feladatok átszervezésével összefüggő álláshely megszüntetésével járó végleges létszámcsökkentést határozott el: a 296 fős alperesi létszámot 9 fővel 287 főre csökkentette 2007. október 1-jétől. A munkaügyi bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint a G.SZ. M.-n a képviselő-testület Kt. határozata alapján 2007. augusztus 1-jével megszűnt. Arra tekintettel, hogy az a költségvetési szerv, ahol a felperes a vezetői „kinevezését” kapta, megszűnt, így a felperes „kinevezése” is megszűnt. A felperes az alperesnél vezetői „kinevezést” nem kapott, az alperesnél a vezetői „kinevezés” megszűnésével kapcsolatos munkajogi kérdéseket rendezték a jogutódlás keretében. A felperes az alperestől olyan tájékoztatást nem kapott, hogy a vezetői megbízatása is változatlan marad, illetőleg vezetőként kerül az alpereshez, ezért a felperes vezetői „kinevezéssel” kapcsolatos és a vezetői pótlék iránti igénye megalapozatlan. A munkaügyi bíróság a becsatolt Kt. határozat alapján megállapította, hogy az alperesnél a fenntartó létszámcsökkentést határozott el. Erre tekintettel a felperes felmentésének indokolása valós és okszerű. Az MK.95. számú állásfoglalásra tekintettel pedig a bíróság nem vizsgálhatja azokat a körülményeket, amelyek a munkaügyi jogvita keretein kívül esnek, így azt, hogy célszerű volt-e a létszámcsökkentés, vagy az átszervezés. Minderre tekintettel a felperes közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése jogszerű volt a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel. Az alperes részére számfejtést végző M.Á.É.A.R.I. okiratából a bíróság megállapította, hogy a felperes havi bruttó átlagkeresete az alperesnél 173.603 forint volt. Erre a felperes ellenkező bizonyítást nem ajánlott fel, és a

per során különböző összegekben jelölte meg az átlagkeresetét, a felek szakértő kirendelését sem kérték. Ezért az Államkincstár igazolása alapján rögzítette, hogy a felperes részére a felmentéssel kapcsolatos járandóságokat helyes összegben számfejtették. A munkaügyi bíróság a felperes által másolatban csatolt munkakönyv alapján megállapította, hogy 2008. decemberétől válik jogosulttá a 30 éves jubileumi jutalomra. Miután a perben nem hivatkozott arra, hogy a felmentés közlésének, illetőleg legkésőbb a felmentési idő kezdetének napján nyugdíjasnak minősülne, ezért a Kjt. 76. § (4) bekezdés rendelkezése sem volt figyelembe vehető, ezért a jubileumi jutalom iránti igénye is megalapozatlan. A felperes fellebbezése folytán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.897/2010/6. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét 210.000 forintra leszállította, egyebekben a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest az alperes javára 80.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére. A megyei bíróság megállapította, hogy a munkaügyi bíróság által megjelölt jogszabályok köre és a levont jogkövetkeztetése is helyes, a perköltség kivételével. Megalapozottan hivatkozott a M.V.K. Kt. határozatára, amely szerint a M.G.SZ., mint önállóan gazdálkodó, teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv megszűnt, ezáltal a felperes vezetői megbízatása is megszűnt, hiszen a megszűnt költségvetési szerv gazdasági vezetője volt. Erről az alperes képviselője 2007. augusztus 9-én tájékoztatta a felperest, aki mint közalkalmazott a jogutód intézményhez került, így eredeti munkakörében kellett alkalmazni. A Kt. határozat átszervezéssel kapcsolatos létszámcsökkentést rendelt el, amelyet a munkáltatónak végre kellett hajtani. A képviselő-testületnek nem kötelezettsége kimondani, hogy az átszervezés mely munkaköröket érintse, ez az adott intézmény vezetőjének mérlegelési jogkörébe tartozik. Minderre tekintettel nem sértett jogszabályt a munkáltató, amikor megszüntette a felperes jogviszonyát. A munkaügyi bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése jogszerűen történt, ezért jogellenesség hiányában szükségtelen az átlagkereset-számítás vizsgálata. Az elsőfokú bíróságnak az alperesi perköltségről hozott döntését megváltoztatta az általa 3.341.358 forintban megállapított pertárgy érték alapján a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a szerint. A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a jogszabályoknak megfelelő kereseti kérelme szerinti határozat meghozatalára irányult az alperes perköltségben történő marasztalásával. Hivatkozása szerint az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat tévesen mérlegelték, és így helytelen jogkövetkeztetést vontak le. Tévesen helyezkedtek arra az álláspontra, hogy a felperes részére kiadott azon tájékoztatásból, miszerint a kinevezése változatlan maradt, arra lehetne következtetni, hogy a vezetői megbízásban változás

következik be. Ebben az esetben ugyanis a vezetői megbízás megszüntetéséről intézkedni kellett volna. Ilyen intézkedést azonban a jogutód alperes nem tett. Tévesen állapították meg azt is, hogy a felperes az alperesnél nem kapott vezetői kinevezést, csak a munkajogi kérdéseket rendezték a jogutódlás keretében. A felperesnek a munkaköre a jogutódlást követően változatlan maradt, mindazon feladatokat el kellett látnia, amelyeket a gazdasági vezető munkaköri leírás tartalmazott. A kinevezés tartalmának pedig része a vezetői beosztás léte vagy nem léte is, mely beosztás csak kifejezett rendelkezéssel változtatható meg. A Kjt. 23. § alapján azonban a felperesnek nem „vezetői megbízása” volt, hanem a munkaköre ellátása szólt gazdasági vezetői beosztásra. A bírósági gyakorlat szerint a munkakör a végzendő munkák körét meghatározza, így miután az alperes munkáltató a munkakörét nem módosította, folyamatosan végezte a gazdasági feladatokat, a vezetői megbízását sem vonta vissza. Erre egyébként is csak írásba foglaltan, a közalkalmazott kérelmére megindokolva kerülhetett volna sor. M.V.K.T. Kt. határozata értelmében a felperes közalkalmazotti jogviszonya csak annyiban módosult, hogy a munkáltatója G.SZ.-ről M.SZ.I.K.-ra változott. Erre tekintettel a 2007. augusztus 1-jén aláírt kinevezés-módosítás értelmében e munkáltatónál 2007. augusztus 1-jét követően is változatlan besorolással és munkakörrel tevékenykedett gazdasági vezető munkakörben. A 2007. szeptember 12-én kelt munkáltatói irat nem indokolt, megalapozatlan, és jogellenes. A vezetői kinevezés visszavonása valós és okszerű indokát a perben sem tudta az alperes bizonyítani, ezért a vezetői munkakörből való elmozdítása és illetményének csökkentése jogszabálysértő. A munkáltató felmentése is jogellenes. Annak indokolása nem felel meg a Kjt. 30. § (2) bekezdésében írt követelményeknek, mert az alperes hivatkozása a képviselő-testület határozatára, amely általánosságban határozza meg a létszámcsökkentés indokát, nem minősül világos, valós és okszerű indoknak. A kötelező óraszámok emelkedése kizárólag a tantestület tekintetében vezethetett létszámleépítéshez, az egyéb ellátandó feladatok átszervezése nem érinthette a gazdasági vezetői munkakört tekintettel arra, hogy az alperes munkáltatónál mai napig működik gazdasági vezető, hiszen költségvetési szerv ilyen feladat ellátása nélkül elképzelhetetlen, és államháztartási szempontból is jogsértő lenne. A létszámcsökkentést nem elsősorban a felső vezetés körében kellett végrehajtani, hanem döntően a pedagógiai szakképzettséggel rendelkező közalkalmazottak jogviszonyának megszüntetését irányozták elő. Hivatkozott arra, hogy az őt megillető munkabér nagyságát az elsőfokú eljárás során következetesen a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján az Mt. 152. § (4) bekezdése és a Kjt. 85. § (7) bekezdés h) pontja alapján kérte számítani: vagyis figyelembe véve a garantált illetményét, munkáltatói döntésen alapuló illetményrészét, kiemelt munkavégzésért járó kereset kiegészítését, vezetői pótlékát és 13. havi juttatása időarányos részét, mindösszesen havi 262.574 forint összegben. Ennek

alátámasztásául hivatkozott a munkáltató által kiadott 2007. évi személyi jövedelemadó bevallásához kapcsolódó igazolásban foglalt összegekre. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint részben alapos. Az alperes jogelődjénél a felperes a G.SZ.-ben vezetői beosztásban látta el a gazdasági igazgató-helyettesi feladatokat. Alaptalanul hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy vezetői munkakörre szóló kinevezése volt. A Kjt. 23. § (1) bekezdése a 2007. évi CLXXIX. törvény 6. §-ával 2008. július 1-jétől hatályosan módosult akként, hogy a magasabb vezetői, illetve vezetői feladat ellátása munkakörben illetőleg magasabb vezetői, illetve vezetői beosztásban történhet. A felperes azonban már ezen időpontot megelőzően az alperes jogelődjének gazdasági igazgató-helyettese volt. Így reá is irányadóak az általa hivatkozott EBH.2004.1156. számú eseti döntésben foglaltak, miszerint ha a közalkalmazott vezetői munkát végez, az akkor is vezetői beosztás ellátásával való megbízásnak minősül, ha a kinevezésében a vezetői beosztás munkakörként szerepel. Nem vitatottan a munkáltató személyében 2007. augusztus 1-jétől munkajogi jogutódlás következett be M.V.K.-nak Kt. határozata alapján. A munkáltató személyében bekövetkező jogutódlásról tájékoztatta a jogutód alperes a felperest a 2007. augusztus 1-jei keltezésű ún. „kinevezés-módosítás” elnevezésű irattal. Az irat a felperes munkakörét, vezetői beosztása megjelölését nem tartalmazta, csak a munkáltató megnevezésének és a munkahelye nevének, címének megjelölését azzal a megjegyzéssel, hogy egyebekben a kinevezése változatlan marad, és utalt a jogutódlásra a képviselő-testületi határozat megjelölése mellett. A felperest a 2007. augusztus 9-én kelt iratban tájékoztatta az alperes arról, hogy a G.SZ. megszűnése miatt a vezetői megbízása is megszűnt. Mindezen intézkedésekre tekintettel alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy a kinevezés-módosítás elnevezésű okiratra tekintettel a vezetői megbízása a jogutódlást követően változatlanul fennmaradt a jogutódnál. A bíróságok tehát a vezetői megbízás visszavonása jogszerűségéről helytállóan foglaltak állást. A felperes alaptalanul állította a felmentés jogellenességét is. A munkáltató felmentési intézkedése nemcsak a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt okra (azaz a képviselő-testület döntése alapján a munkáltatónál elrendelt létszámcsökkentésre valamint átszervezésre), hanem az alperes intézménynél konkrétan ezen átszervezést, létszámcsökkentést előíró Kt. határozatra is utalt. Ebből az eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy a jogutód munkáltató 296 fős létszámát 9 fővel rendelte el a fenntartó csökkenteni 2007. október 1-jétől a tanulócsoporthoz számának csökkenése és a kötelező óraszámok emelkedése mellett az egyéb ellátandó feladatok átszervezésére hivatkozással. Ezzel az alperes eleget tett a Kjt. 30. § (2) bekezdésében előírt, az MK. 95. számú kollégiumi

állásfoglalás szerinti világos indokolás kötelezettségének. Alaptalan a felperes felülvizsgálati érvelése, miszerint a képviselő-testületi határozat döntően a pedagógiai szakképzettséggel rendelkező közalkalmazottak jogviszonyának megszüntetését irányozta elő, nem pedig a gazdasági vezetés létszámának csökkentését. A középfokú oktatási intézmények összevonásáról és az alperes mint jogutód munkáltató létrehozásáról döntő 2007.június 28-ai képviselő-testületi ülésen az oktatási intézmények összevonásának egyik indoka a költségtakarékosság érdekében éppen a G.SZ. gazdasági vezetésének megszüntetése volt (csatolt előterjesztés 8. oldal). A felmentés indoka tehát valós és okszerű volt. Alaptalan a felperes azon hivatkozása is, hogy azért jogellenes a felmentés, mert gazdasági vezető nélkül a költségvetési szerv az 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) 93. § (1) bekezdés c) pontja és (6) bekezdése alapján nem működhet. A felperes felmentésére ugyanis nem a munkakör megszűnése, hanem a munkakörét érintő létszámcsökkentésben jelentkező átszervezés miatt került sor. Alapos azonban a felülvizsgálati kérelem az átlagkereset vonatkozásában. A felperes kereseti kérelme a felmentés kapcsán már kifizetett felmentési időre járó átlagkereset és végkielégítés helytelen átlagkeresettel történő számítása miatti illetménykülönbözet megtérítésére is irányult. Ezért a másodfokú bíróság alaptalanul mellőzte az átlagkereset-számítás érdemi vizsgálatát, és e körben jogellenesen hagyta helyben az elsőfokú ítéletet. A felperest ezen különbözet attól függetlenül megilletteheti, hogy a közölt felmentés jogszerű volt. Minderre tekintettel a Kúria a felmentési időre járó illetménykülönbözet és végkielégítés-különbözet vonatkozásában a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős ítélet elsőfokú ítéleti rendelkezést helybenhagyó döntését hatályon kívül helyezte, és e körben a másodfokú bíróságot a fellebbezés érdemi elbírálása érdekében új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, míg a felmentés jogszerűsége és a vezetői megbízás visszavonása körében az elsőfokú ítéleti rendelkezést helybenhagyó másodfokú döntést a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. A hatályban fenntartott rendelkezések vonatkozásában pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles a pernyertes alperes felülvizsgálati eljárási költségének a viselésére, míg költségmentessége folytán a felülvizsgálati eljárási illetéket e körben a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli. A Pp. 275. § (5) bekezdés alapján a Kúria a hatályon kívül helyezett rendelkezések vonatkozásában a perköltség és az illeték összegét csak megállapította azzal, hogy annak viseléséről majd az új határozatot hozó bíróság fog dönten.

Budapest, 2012. március 28.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő